

Regionsrådet
Regional Udvikling
Region Midtjylland
Skottenborg 26
8800 Viborg

KULTURREGION
ØSTJYSK VÆKSTBÅND

Kulturregion Østjysk Vækstbånd, den 1. september 2012

Ansøgning vedr. formidlingskonferencen ”Kunsten at leve – kultur som sundhedsfremme” 2013.

Kommunerne i Kulturregion Østjysk Vækstbånd bestående af Horsens, Silkeborg Randers og Viborg kommuner, samarbejder om at afholde konferencen ”Kunsten at leve – kultur som sundhedsfremme” med fokus på kulturens betydning for vores mentale sundhed. Konferencen afvikles i Viborg Kommune den 17. og 18. januar 2013 og kulturregionen ansøger i den forbindelse Regionsrådet i Region Midtjylland om et økonomisk tilskud på kr. 200.000 til afviklingen.

Til orientering er konferenceprogrammet og budgettet vedhæftet som bilag.

Formålet med konferencen er:

- At skabe synlighed om kulturens betydning for befolkningens mentale sundhed og om det uudnyttede potentiale, der ligger i koblingen mellem kultur og sundhedsfremme.
- At Danmark bliver mere synlig og aktiv i det eksisterende nordiske netværk om kultur og sundhed.

Begreber: Konferenceprojektet tager udgangspunkt i følgende definitioner af henholdsvis mental sundhed og kultur:

- Mental sundhed defineres som både at have det godt og at fungere godt i hverdagen (*Sundhedsstyrelsen, 2008*).
- Der arbejdes ud fra et bredt kulturbegreb, hvor kultur forstås som ”dyrkelse af ånden, forstået som omsorg for sjælens vækst” (*frit efter Den Store Danske Encyklopædi*).

Målgruppe: Professionelle i Norden der interesserer sig for krydsfeltet sundhedsfremme / kultur.

- Politikere
- Fagpersoner
- Ledere

Arrangør: Kulturregion Østjysk Vækstbånd (www.kulturbånd.dk).

Kulturregionen er et samarbejde mellem de fire danske kommuner Horsens, Silkeborg, Randers og Viborg som udspringer af kulturudviklingsaftalen for 2008 med Kulturministeriet i Danmark og har fokus på nytænkning og udvikling i et kulturelt fællesskab. I den nuværende kulturaftale for perioden 2012-2015 ønsker man i særlig grad, at sætte fokus på kulturens betydning for den mentale sundhed.

Vært: Viborg Kommune

Indsatser: Formidlingskonference om kultur og mental sundhed primo 2013

Konferencen skal formidle viden og praksiserfaringer om kulturens potentiale som middel til fremme af sundhed og trivsel. Der arbejdes med tre temaer i konferencen, som forløber over to dage:

- ***Den kulturelle borger – den levende kulturby***

Kulturen spiller en vigtig rolle i den almene dannelse af samfundsborgere. Ydermere kan kulturen bidrage til at fremme sundhed hos den enkelte. Både i relation til brug af kulturtilbud og i relation til befolkningens generelle sundhed ses en social ulighed. Der vil være fokus på det uudnyttede potentiale i forhold til den gruppe af borgere, som ikke selv opsøger kulturen og dermed heller ikke opnår den sundhedsfremmende gevinst ved kulturen. Ved at gøre kulturen endnu mere tilgængelig i det offentlige rum, kan der sættes fokus på kulturformidling med kulturelle oplevelser af høj faglig og kunstnerisk kvalitet, inkluderende fællesskaber og tilgængelighed i hverdagen – til gavn for alle borgere.

- ***Kultur i offentlige service- og velfærdsydelser. Tænk ud af boksen!***

Den offentlige sektor tilbyder en lang række service- og velfærdsydelser og er således i berøring med rigtig mange borgere, børn såvel som voksne. Hvordan kan man bruge kulturen mere aktivt i den offentlige sektor som virkemiddel til fremme af sundhed og trivsel hos borgerne? Inspiration til at få øje på nye muligheder for partnerskaber mellem offentlige kulturbærende institutioner som fx folkebiblioteker, interesseorganisationer og foreninger.

- ***Langtidsholdbar i arbejdslivet – brug kulturen!***

Arbejdspladsen er én af flere store kulturer, som har betydning for den enkeltes sundhed, herunder også den mentale sundhed. Vi opholder os mange timer på arbejdspladsen, og den kultur, som er fremherskende på arbejdspladsen har betydning for vores sundhed og trivsel. I et fastholdelses- og rekrutteringsperspektiv har arbejdspladsen interesse i at fremstå som en attraktiv arbejdsplads, der aktivt søger at fremme medarbejdernes trivsel. Der vil være fokus på brug af kultur som virkemiddel til fremme af medarbejdertrivsel.

Baggrund for "Kunsten at leve":

Indsatsområdet vedr. den mentale sundhed i kulturregionen tager sit afsæt i erfaringerne fra det nordiske samarbejde om kultur og sundhed og arbejder videre med et fokus på kultur og folkesundhed.

Målgruppen for indsatsen er i princippet alle borgere i Danmark, og dermed ligger fokus på kulturen som fremmende faktor for trivsel i hverdagslivet. Dette i modsætning til et behandlingsperspektiv, hvor målgruppen er patienter og hvor kulturen benyttes som middel i behandlingsøjemed.

Det hidtidige samarbejde har ikke haft en stærk forankring i Danmark, idet det primært har været enkeltpersoner fra Danmark, som har været involveret i samarbejdet. Mange kommuner i Danmark er lige nu optaget af mental sundhed som indsatsområde i folkesundhedsarbejdet, og dermed er der en parathed til at beskæftige sig med koblingen mellem kultur og sundhed. Historisk set er der en stærk samhørighed mellem de nordiske lande, og samfundsstrukturene ligner hinanden, hvilket giver mulighed for at bruge erfaringer og viden på tværs. Konferencen vil kunne danne afsæt for mere formaliseret dansk deltagelse i det nordiske samarbejde på området. Blandt andet vil vi gøre brug af det nordiske samarbejde mellem de nationale WHO Healthy Cities Network (primært Sund By Netværket, Sunne kommuner, Svenska Healthy Cities Nätverket) med henblik på organisatorisk forankring i stærke folkesundhedsnetværk.

Samarbejde omkring "Kunsten at leve – kultur som sundhedsfremme":

Kulturregionen ser konferencens fokus som værende i tråd med Region Midtjyllands politiske strategi og indsatsområder vedr. fremme af internationalt samarbejde og netværk, fokus på kulturens betydning og udviklingspotentiale, her i særlig relation til sundhedsindsatsen, til fremme af borgernes mulighed for trivsel.

Kulturregionen håber, at Regionsrådet i Region Midtjylland finder konferencen interessant, og dermed ønsker at indgå et samarbejde omkring finansieringen af den, så vi sammen kan bidrage til den fremtidige udvikling på området.

Skulle der være behov for yderligere oplysninger vedr. konference "Kunsten at leve – kultur som sundhedsfremme", hører jeg gerne fra jer.

Med venlig hilsen

Tone Lassen,
Projektleder
Kulturregion Østjysk Vækstbånd
Laksetorvet,
8900 Randers
Tlf.: 89 15 14 39

Mobil: 51 56 24 39

Mail: tone.lassen@randers.dk

www.kulturbånd.dk

Den administrative styregruppe for Kulturregion Østjysk Vækstbånd

Hanne Damgård,
Kulturdirektør i Horsens Kommune

Freddie Davidsen,
Kulturchef i Silkeborg Kommune

Anders Høgstrup,
Kulturchef i Randers Kommune

Lars Stentoft,
Kulturdirektør i Viborg Kommune